

Katten- BOEK

Lizzy van Pelt

zwijzen

Sluit aan bij school

Weg met de wilde haren

Heel, heel lang geleden leefden wij mensen als nomaden. We trokken rond, en om te kunnen eten, jaagden we en verzamelden we noten en vruchten.

Tienduizend jaar geleden kwam daar verandering in. We bleven langer op één plaats wonen en zaaiden of plantten groenten en graan. Van een goede oogst werden we gelukkig – en wij waren zeker niet de enigen. Muizen ontdekten al snel het lekkers dat in onze schuren lag opgeslagen. We bekogelden ze met stenen en maakten wilde armbewegingen, totdat er een kat de schuur binnen sloop. Staart rechtop, oren gespitst, geruisloos op zijn doel af.

Die eerste muis uit de graanschuur moet geweldig goed gesmaakt hebben. De kat bezocht de schuur zo vaak hij kon. Zo hielp hij de boer van het ongedierte af. Al snel raakten ze bevriend, de mens en de kat. Ze werden blij wanneer ze elkaar zagen. Het beest werd tam en verloor zijn wilde haren.

Zo werd de wilde kat meer en meer een **gezelschapskat**. Na het jagen krulde hij zich op voor het brandende haardvuur. Spinnend sprong hij op schoot bij de boerin.

Het gedrag van de kat is in duizenden jaren weinig veranderd. Muizen vangen is nog altijd zijn grote hobby. Spinnend bij iemand op schoot springen ook ... of op het boek dat je net aan het lezen bent!

Weet je dat?

Katten jagen op meer gespuis dan alleen muizen. Ze grijpen ook graag een vogel, een mol of een vis. Er zijn zelfs katten die thuiskomen met een konijn of een kip!

Een kat als huisdier

Wil jij een kat als huisdier? Loop dan niet meteen naar de dierenwinkel. Neem ook niet zomaar een kitten mee uit een nestje, ook al ziet het beestje er nog zo lief uit. Over het in huis nemen van een dier moet je eerst goed nadenken.

Wel of niet een kat in huis?

- 🐱 Heb ik tijd om een kat te verzorgen?
- 🐱 Willen mijn huisgenoten een kat?
- 🐱 Is iemand in huis allergisch voor katten?
- 🐱 Heb ik andere huisdieren? Hoe zullen die omgaan met een kat?
- 🐱 Wat kost het kopen en verzorgen van een kat?
- 🐱 Weet ik genoeg over het verzorgen en opvoeden van een kat?
- 🐱 Wat voor kat wil ik?
- 🐱 Wie zorgt voor de kat als ik op vakantie ben?
- 🐱 Wil ik een poes of een kater?
- 🐱 Wil ik een kat uit het asiel of een kitten uit een nestje?
- 🐱 Kan/mag de kat naar buiten?
- 🐱 Wat als mijn kat schade veroorzaakt?

Ben jij een kattenmens of een hondenmens?

Waarom kies je eerder voor een kat en de ander voor een hond? Misschien heb je geen zin om vier keer per dag je huisdier uit te laten. Of vind je een poes op schoot net iets fijner dan een grote herdershond. Er zijn geleerden die zeggen dat kattenmensen nieuwsgierig zijn en niet graag samenwerken. En dat hondenmensen actief zijn en makkelijk vriendschap sluiten. Is dat zo? En hoe zit dat eigenlijk met goudvismensen, caviamensen en wandelendetakmensen?

Kat in de soep

In de vroege middeleeuwen (500 tot 1000 na Christus) keken mensen anders naar katten dan wij nu. Ze dachten dat katten te maken hadden met **hekserij**. Katten werden op de brandstapel gegooid, of hun vlees verdween in de soep.

Dat was toen. Gelukkig is dat nu anders!

Denk je? Ga maar eens kijken bij een asiel. Van alle katten die er verblijven, zitten de zwarte katten er het langst.

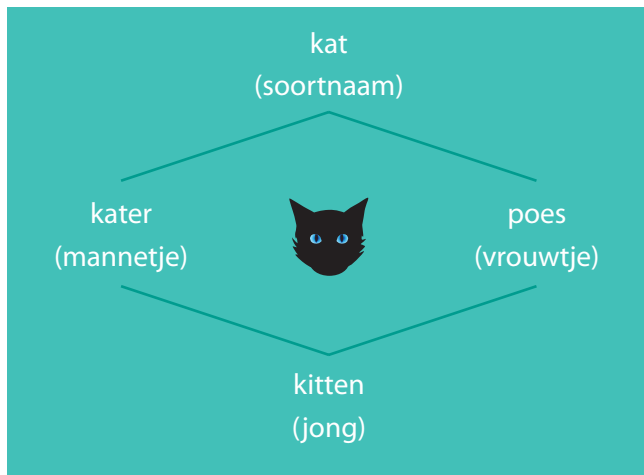
En die soep?

Er zijn nog altijd mensen die graag kat eten, bijvoorbeeld in landen als China, Korea en Vietnam. Maar ook daar worden nu wetten gemaakt die ervoor moeten zorgen dat katten en honden niet meer gegeten worden. Dat komt doordat er mensen zijn die voor ze opkomen.

'Kat' is een soortnaam

Zoals jij bij de soort 'mens' hoort, zo hoort een poes of kater bij de soort 'kat'.

Uitleg: ik voel me niet op mijn gemak.

Exotische korthaar

Balinees

Europese korthaar

Savannah

Birmaan

American Wirehair

Siamees

Abessijn

Sphynx

Türkse angora

Devon Rex

Ragamuffin

Raskatten

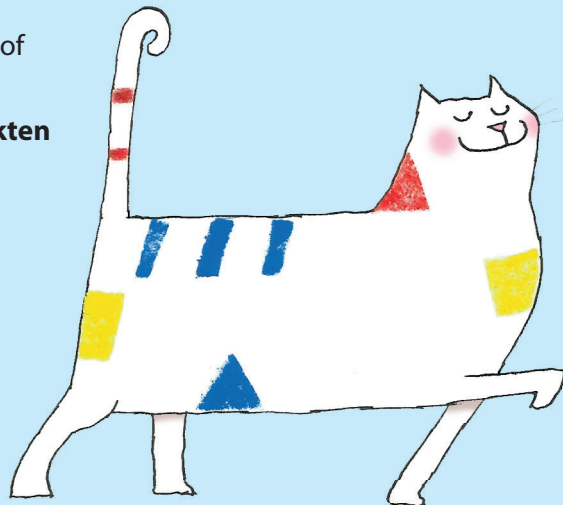
En van je ras, ras, ras ...

Er zijn in de wereld zo'n vijftig officieel erkende kattenrassen. Daarnaast zijn er ontelbare katers en poezen die niet tot een ras behoren. Ze zijn een mengelmoesje van katten die elkaar misschien ergens op een plat dak tegenkwamen en samen kittens kregen. Die mengkatten zijn geen raskatten.

Een kat mag zichzelf alleen 'raskat' noemen als hij precies de juiste kenmerken heeft. Een paar spitse oren en een natte neus zijn niet genoeg. Neem bijvoorbeeld de Europese korthaar. Een heel gewone kat, zo lijkt het. Maar het is net zo goed een raskat als de meer opvallende Turkse angora of de Sphynx.

Een echte Europese korthaar hoort gespierd te zijn. De vacht glanst en is dik in vergelijking met die van andere rassen. De haren liggen plat op het lijf. De vacht kan verschillende kleuren hebben. Het uiteinde van de staart is afgerond.

Een kat die niet tot de raskatten hoort, noemen we 'huiskat' of 'bastaard'. Het heeft fijne voordelen om juist geen raskat te hebben: deze katten leven vaak langer, omdat **erfelijke ziekten** niet doorgefokt zijn. Ze zijn dikwijls aanhankelijker. Bovendien lijken ze alleen op zichzelf en niet als twee druppels water op hun rasgenoten.

Raskatten fokken

Een bedrijf waar raskatten worden gefokt, heet een **cattery**. Om daar een raskat te kopen, zul je eerst moeten sparen. Een Turkse Van koop je vanaf € 400. Voor een Savannah betaal je soms wel € 2500.

Pas op!

Er zijn mensen die katten fokken om snel rijk te worden. Die noemen we broedfokkers. Zo'n fokker let niet op de gezondheid en het karakter van de dieren.

Hoe herken je een goede cattery?

- 🐾 De dieren zien er schoon en gezond uit en hebben de ruimte om vrij te bewegen.
- 🐾 Je mag de cattery bezoeken, ook als het onverwachts is.
- 🐾 Je mag de papieren van de stamboom van de kittens inzien.
- 🐾 Je mag de informatie over het testen van de gezondheid van de kittens inzien.
- 🐾 Een kitten mag pas weg wanneer het dier 13 weken oud is en gezond is.

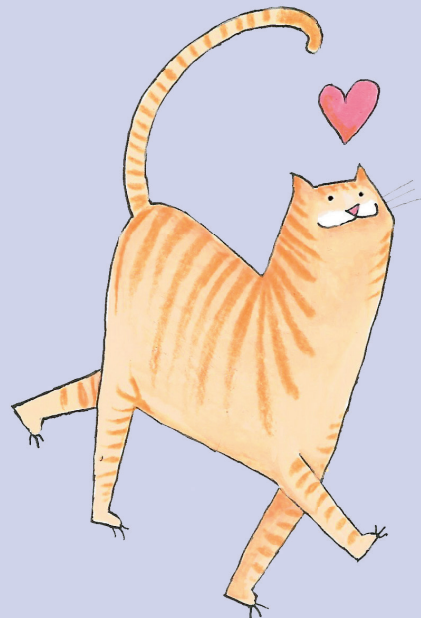
Krolse poes

Een poes die wil paren, gaat zich anders gedragen.

Je herkent een krolse (vruchtbare) poes aan:

- 🐱 meer aandacht vragen
- 🐱 onrustig rondlopen
- 🐱 waggelen met haar achterwerk op doorgezakte voorpootjes
- 🐱 luid miauwen
- 🐱 aldoor naar buiten willen
- 🐱 druppels urine achterlaten die erg stinken

MIAUW!

Wanneer een krolse poes met een kater paart, kan ze drachtig worden. Wat bij mensen 9 maanden duurt, duurt bij een poes maar 9 weken.

Bij de bevalling perst de poes haar kittens uit haar buik. Tussen de geboorten van de kittens zit een pauze. Soms eet of drinkt de poes iets tussendoor. Sommige poezen doen zelfs even een dutje.

Sterilisatie en castratie

Wil je geen kittens? Maak een afspraak met de dierenarts. De kat wordt dan gesteriliseerd of gecastreerd.

Bij sterilisatie verandert het gedrag niet. Katers blijven hun stinkende urine verspreiden (sproeien) om hun territorium aan te geven en poezen blijven krols gedrag vertonen.

Bij castratie verandert het gedrag wel. Denk maar aan de dikke, luie je-weet-wel-kater in de stripjes van *Jan, Jans en de kinderen*.

Toch kittens! En nu?

Wanneer jouw kat een nestje kittens heeft, hoef jij weinig te doen. De moederpoes is zorgzaam. De kittens drinken bij haar en na het eten likt ze haar kittens schoon. De kleintjes letten goed op hun moeder en ook op elkaar. Ze leren bijvoorbeeld dat ze niet te hard moeten bijten of krabben. Het **gedrag van de moeder** is belangrijk voor de jongen. Is de moederpoes een schrikachtig dier, dan nemen de kittens dat makkelijk over.

En vergeet de vaderkat niet! Er zijn katers die de moederpoes helpen bij de bevalling. Ze stellen haar gerust door dichtbij te blijven en lieve likjes te geven. Wanneer de kittens eenmaal geboren zijn, kruipt de hele familie warm bij elkaar in een mandje. Hoe lief is dát!

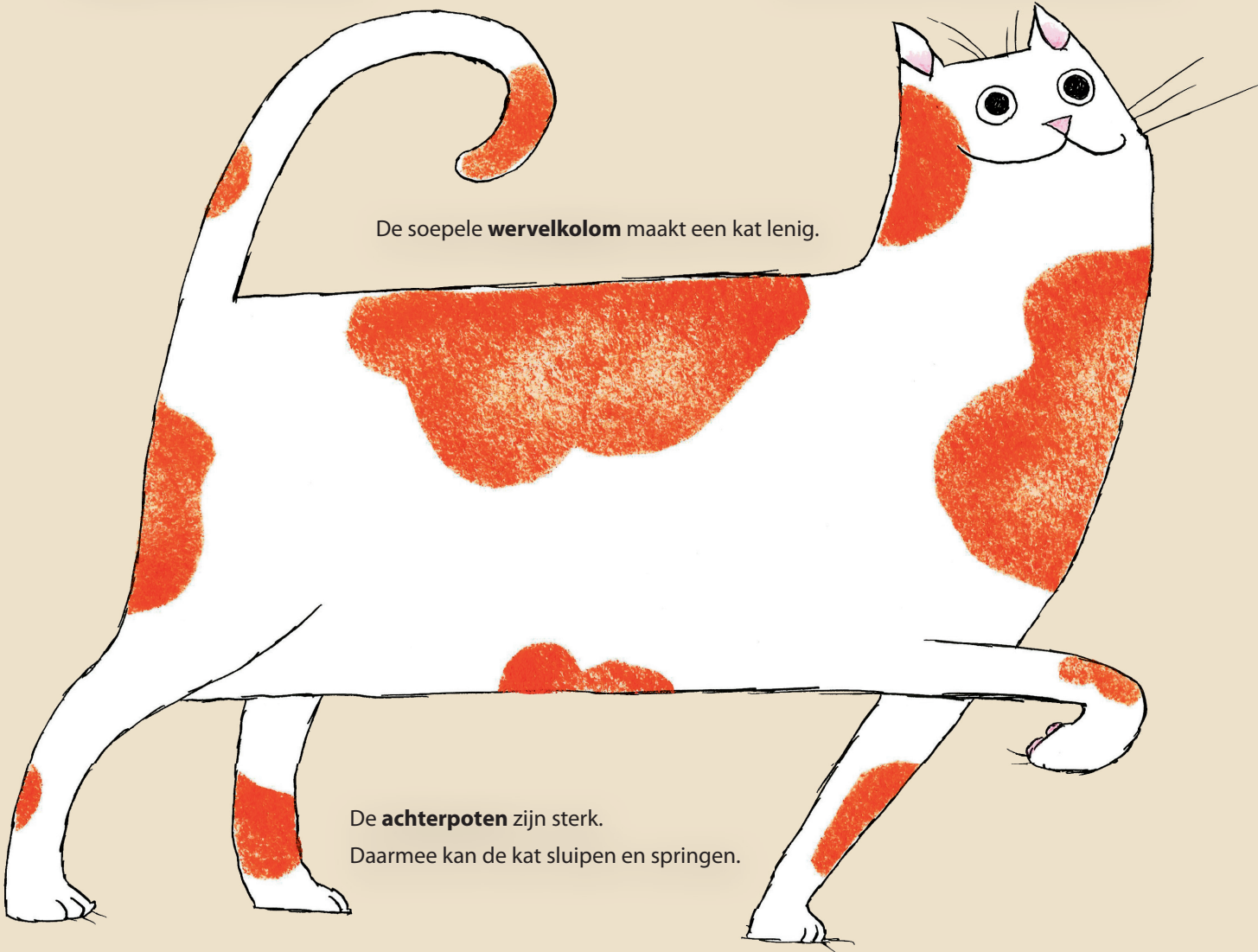
Hoe zit een kat in elkaar?

De **staart** zorgt voor evenwicht.

In de **oorschelp** zitten wel 12 spieren.
Daarmee draait en spitst een kat zijn oren.

De soepele **wervelkolom** maakt een kat lenig.

De **achterpoten** zijn sterk.
Daarmee kan de kat sluipen en springen.

De **vacht** zorgt voor warmte en is heel gevoelig. De huid is veel minder gevoelig. Wat wij mensen te heet vinden, vindt een kat juist heerlijk warm. Als een kat boos is of zich bedreigd voelt, zet hij al zijn haren overeind. Hierdoor lijkt hij groter en sterker.

Tast- en snorharen zijn stug, maar heel gevoelig voor aanraking. Katten vertrouwen erop in het donker.

De **sleutelbeenderen** van een kat zijn klein. Daardoor kan een kat zijn voorpoten dicht naast elkaar zetten. Dat is handig bij het lopen over een smalle schutting.

Met zijn **nagels** kan een kat een prooi vangen. Ze zijn intrekbaar. Hij kan er ook mee in gordijnen klimmen!

De zachte **kussentjes** onder de poten zijn gevoelig. De kat tast er dingen mee af. Is iets warm, hard, stekelig, nat? De kussentjes voelen het.

Een kat is een **zoogdier**. Hij heeft vier poten, een staart en een dikke vacht – behalve naaktkatten. Die gaan bloot door het leven.

Kattenogen

De ogen van een kat werken heel anders dan die van een mens. Wij kunnen ons hoofd stilhouden en onze oogbollen draaien. Een kat kan dat niet. Die kijkt altijd **rechtuit**. Hij moet dus zijn kop draaien om opzij te kijken.

Regelmatig knipperen doet een kat niet. Dat kan hij ook helemaal niet. Om te voorkomen dat zijn ogen uitdrogen, heeft hij een **knipvlies**. Dat is een heel dun ooglidje dat het oog vochtig houdt.

Katten kunnen goed zien in het donker. De pupillen worden dan rond en groot. Overdag, als het licht is, zijn de pupillen smalle spleetjes. Er komt dan precies genoeg licht in de ogen om goed te kunnen zien. Als het echt pikdonker is, ziet een kat helemaal niets, net als wij.

Katten heb je in allerlei soorten en maten. Elke kat heeft zijn eigenaardigheden. Je hebt poeslieve katers en kattige poezen.

Er is een favokat, een astro-kat en een grumpy cat. Er bestaat zelfs een eigen tv-kanaal voor katten!

Kijk dus niet langer de kat uit de boom ... maar plof met dit boek op de bank en verken de wondere wereld van deze viervoeters.

Sluit aan bij leesmethode
estafette

NUR 223

ISBN 978-90-487-3568-6

9 789048 735686

informatief

katten

zwijsen.nl

Zwijsen, dé leesspecialist sinds 1846